

**Finanšu ministrijas
Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības
koordinācijas padomes sekretariāta (AFCOS)**

**APVIENOTAIS
INFORMATĪVAIS ZIŅOJUMS**

**par veiktajiem krāpšanas apkarošanas un
Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības
pasākumiem 2017.gadā**

un

**AFCOS darbības stratēģijas un pasākuma plāna 2017.-
2019. gadam izpildi**

Ievads

Zinojuma sagatavošanas pamatojums

1. Likuma par budžeta un finanšu vadību (turpmāk – likums) 28.² panta ceturtā daļa, kas nosaka, ka Finanšu ministrija (turpmāk – FM) kā Krāpšanas apkarošanas koordinācijas dienests (AFCOS) iesniedz Ministru kabinetam (turpmāk – MK) **informatīvo ziņojumu par veiktajiem krāpšanas apkarošanas un Eiropas Savienības (turpmāk - ES) finanšu interešu aizsardzības pasākumiem** un
2. MK rīkojums Nr.26 “Par Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības koordinācijas dienesta (AFCOS) darbības stratēģiju un pasākumu plānu 2017.-2019. gadam”, kas nosaka, ka **FM AFCOS katru gadu līdz martam aktualizē pasākumu plānu, kā arī nodrošina pasākumu plāna izpildes uzraudzību.**

Zinojuma mērkis

Sniegt informāciju par 2017.gadā paveikto krāpšanas apkarošanas un Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības jomā, kā arī izvērtēt finanšu ietekmi uz ES budžetu un nacionālo budžetu, kas saistīti ar konstatētajām neatbilstībām¹ (t.sk. iespējamām krāpnieciskām un citām nelikumīgām darbībām) un paredzēt turpmākās darbības. Kā arī sniegt informāciju par AFCOS stratēģijas pasākuma plānā iekļauto aktivitāšu izpildes gaitu un plānotajām darbībām.

¹ **Neatbilstība** ir jebkurš kopienas tiesību aktu pārkāpums, kas noticis saimnieciskās darbības subjekta darbības vai bezdarbības dēļ un kas rada vai varētu radīt kaitējumu Eiropas Savienības vispārējam budžetam, prasot no vispārējā budžeta segt nepamatotu izdevumu daļu jeb jebkurš Latvijas Republikas vai Eiropas Savienības tiesību akta pārkāpums (definēts Padomes 2013. gada 17. decembra Regulas (EK) Nr.1303/2013, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 u.c. EK un nacionālajos normatīvajos aktos).

Ziņojuma saturs

A DAĻA EIROPAS SAVIENĪBAS FINANŠU INTEREŠU AIZSARDZĪBAS KOORDINĀCIJAS DIENESTA (AFCOS) DARBĪBAS STRATĒGIJAS UN PASĀKUMU PLĀNA 2017. - 2019. GADAM IZPILDE

A.1. Rīcības virziens – politikas veidošana

- A.1.1.** Pasākums Nr.1
- A.1.2.** Pasākums Nr.2
- A.1.3.** Pasākums Nr.3

A.2. Rīcības virziens – iekšējā un ārējā koordinēšana

- A.2.1.** Pasākums Nr.1
- A.2.2.** Pasākums Nr.2

A.3. Rīcības virziens – preventīvie pasākumi krāpšanas novēršanai

- A.3.1.** Pasākums Nr.1
- A.3.2.** Pasākums Nr.2
- A.3.3.** Pasākums Nr.3

B DAĻA BŪTISKĀKIE PLĀNOTIE PASĀKUMU 2018.GADĀ

C DAĻA STATISTIKAS PĀRSKATS PAR NEATBILSTĪBĀM 2017.GADĀ

C.1. Neatbilstību tendences sadalījumā pa ES finanšu instrumentiem 2017.gadā

- C.1.1.** Iekšējās drošības fonds (IDF) (2014.-2020.plānošanas periods)
- C.1.2.** Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds (PMIF) (2014.-2020.plānošanas periods)
- C.1.3.** Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds (EJZF) (2014.-2020.plānošanas periods)
- C.1.4.** Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds (ELGF) (2014.-2020.plānošanas periods)
- C.1.5.** Eiropas teritoriālās sadarbības (ETS) programmas (2014.-2020.plānošanas periods)
- C.1.6.** Eiropas atbalsta fonds vistrūcīgākajām personām (EAFVP) (2014.-2020.plānošanas periods)
- C.1.7.** Eiropas Sociālais fonds (ESF), Eiropas reģionālās attīstības fonds (ERAF) un Kohēzijas fonds (KF) (2014.-2020.plānošanas periods)

C.2. Neatbilstību tendences 2014.-2020. plānošanas periodā 2017.gadā (ceturtais plānošanas perioda gads) salīdzinājumā ar 2007.-2013. plānošanas perioda tendencēm 2010. gadā (ceturtais plānošanas perioda gads)

D DAĻA INFORMATĪVS PĀRSKATS UN STATISTIKAS DATI par 2017.gadā saņemtajiem iesniegumiem par iespējamām krāpnieciskām un citām nelikumīgām darbībām ES finanšu instrumentu ietvaros

- D.1. Izmeklēšanas iestādēs saņemto iesniegumu statistika**
- D.2. Sadarbība ar OLAF krāpšanas izmeklēšanas jautājumos**

A DALĀ

EIROPAS SAVIENĪBAS FINANŠU INTEREŠU AIZSARDZĪBAS KOORDINĀCIJAS DIENESTA (AFCOS) DARBĪBAS STRATĒGIJAS UN PASĀKUMU PLĀNA 2017. - 2019. GADAM IZPILDE

2015.gada 22.oktobra AFCOS padomes sēdē tika pieņemts lēmums par to, ka tiks veidota vienota stratēģija ES finanšu interešu aizsardzībai², aptverot gan ES finanšu līdzekļu ieņēmumus, gan izdevumus, kā arī ES fondu un citus ārvalstu finanšu palīdzības instrumentus. 2016.gada 25.aprīlī izdots Finanšu ministrijas rīkojums Nr.192 par darba grupas izveidi stratēģijas izstrādei.

Secīgi 2016.gada 28.oktobrī AFCOS padomes sēdē stratēģija tika saskaņota un pieņemts lēmums virzīt to uz MK apstiprināšanai, kā rezultātā 2017.gada 16.janvārī izdots **MK rīkojums Nr.26 “ Par Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības koordinācijas dienesta (AFCOS) darbības stratēgijas un pasākumu plāna 2017.-2019. gadam (turpmāk – AFCOS Stratēģija) apstiprināšanu”,** uzdodot iestādēm nodrošināt pasākumu plāna izpildi noteiktajos terminos, kā arī veikt ieviešanas uzraudzību.

AFCOS Stratēģijas **mērķis** - definēt kopējos sadarbības pamatvirzienus, mērķus un uzdevumus starp kompetentajām iestādēm krāpšanas novēršanai un apkarošanai, kā arī izveidot sadarbības modeli ES finanšu interešu aizsardzībai, lai stiprinātu un formalizētu sadarbību starp Latvijas kompetentajām iestādēm un Eiropas Biroju Krāpšanas apkarošanai (turpmāk – OLAF).

AFCOS Stratēģijas ietvaros tika identificēti 3 galvenie **rīcības virzieni**:

1. politikas veidošana,
2. iekšējā un ārējā koordinēšana,
3. preventīvie pasākumi krāpšanas novēršanai.

Katra rīcības virziena izpildei ir noteikti veicamie pasākumi un rezultatīvie rādītāji, kā arī atbildīgās institūcijas un termini. AFCOS darbības stratēģija ir pieejama FM mājaslapā³.

AFCOS un kompetentās iestādes ir uzsākušas aktīvu stratēģijas ieviešanu, daudzi no AFCOS Stratēģijā iekļautajiem pasākumiem jau ir izpildīti, bet pie pārējiem notiek izpilde. AFCOS Stratēģijā iekļautā Pasākuma plāna aktualizācija šobrīd nav nepieciešama.

A.1. RĪCĪBAS VIRZIENS- POLITIKAS VEIDOŠANA

A.1.1. Pasākums Nr.1 - *Tieslietu ministrijas (turpmāk- TM) pastāvīgā Kriminālikuma darba grupā izvērtēt Kriminālikumā ietverto noziedzīgo nodarījumu atbilstību 1995.gada 26.jūlija Konvencijas par Eiropas Kopienu finansiālo interešu aizsardzību (turpmāk - PIF Konvencija) ietvertajai krāpšanas definīcijai, veidojot vienotu izpratni par noziedzīgajiem nodarījumiem, kas ietekmē Eiropas Kopienu finanšu intereses.*

Par pasākuma izpildi atbildīgā institūcija -Tieslietu ministrija.

Izpildes termiņš - 01.09.2017. (ar precizitāti līdz pusgadam).

2016.gada 2.novembra Kriminālikuma darba grupā tika apspriesta Kriminālikumā ietverto noziedzīgo nodarījumu atbilstība PIF Konvencijā ietvertajai krāpšanas definīcijai, kā

² AFCOS darbības stratēģija un pasākumu plāns 2017.-2019.gadam ir dokuments, ko izstrādā ES dalībvalsts, lai nodrošinātu vienotu krāpšanas apkarošanas pasākumus ES finanšu interešu aizsardzībai. Šādas stratēģijas izstrāde ir katras dalībvalsts iniciatīva.

³http://www.fm.gov.lv/lv/sadalas/es_un_es_budzets/es_finansu_interesu_aizsardziba/normativie_akti/afcos_dokumenti/

rezultātā darba grupas dalībnieki secināja - **izmaiņas Kriminālikumā nav nepieciešamas**, lai ietvertu speciālu noziedzīga nodarījuma sastāvu par ES līdzekļu krāpšanu, **bet ir nepieciešams pilnveidot izpratni par jau esošo Kriminālikuma pantu piemērošanu praksē** gadījumos, kad tiek konstatētas krāpnieciskas darbības attiecībā uz ES līdzekļiem.

Darba grupas rezultātā⁴ TM 2016. gada 28. novembrī nosūtīja vēstuli Nr. 1-13.4/4260 Finanšu ministrijai, Valsts policijai, Generālprokuratūrai, Rajonu (pilsētu) tiesu priekšsēdētājiem un Apgabaltiesu priekšsēdētājiem ar skaidrojumiem par Kriminālikuma piemērošanas praksi gadījumos, kad tiek izskatīta ES fondu finansējuma izkrāpšana.

Tika ierosināti arī grozījumi Kriminālikumā saistībā ar ES fondu finansējuma formu iekļaušanu, kā rezultātā bija nepieciešams papildināt Kriminālikuma 210.pantu ar atsauci uz dotācijām, tādējādi aptverot visas finansējuma iespējamās piešķīruma formas un palielinot sankcijas ar brīvības atņemšanu uz gadu. Minētie grozījumi stājās spēkā 2018. gada 1.janvārī.⁵

Izpildes statuss: Pasākums Nr. 1 - izpildīts.

Izpildes statuss apstiprināts AFCOS padomes 2017.gada 12.aprīļa sēdē.⁶

A.1.2. Pasākums Nr.2 - AFCOS pārstāvība un dalība OLAF komunikatoru tīkla (OAFCN) un citās OLAF sanāksmēs, nodrošinot nacionālo līdzdalību un pārstāvību attiecīga līmeņa sanāksmēs.

Par pasākuma izpildi atbildīgā institūcija – AFCOS.

Izpildes termiņš - pastāvīgi.

AFCOS, sadarbojoties ar nacionālajām institūcijām, nodrošina pārstāvību visās OLAF rīkotajās sanāksmēs. Saņemot uzaicinājumu piedalīties sanāksmē, AFCOS sekretariāts izvērtē sanāksmes būtību un apspriežamos jautājumus un pēc nepieciešamības aicina nacionālās institūcijas deleģēt atbilstošus ekspertus dalībai.

Uz katru AFCOS padomes sēdi sekretariāts sagatavo apkopojumu par apmeklētajām sanāksmēm un darba grupām, tajās pārrunātajiem jautājumiem, pieņemtajiem lēmumiem un par to sniedz atskaiti AFCOS padomei⁷.

Izpildes statuss: Pasākums Nr. 2 - tiek pildīts atbilstoši pasākumu plānā noteiktajam.

A.1.3. Pasākums - Apzināt esošo normatīvo bāzi, veicamās funkcijas un atbildīgās iestādes krāpšanas apkarošanas jomā un noteikt nepieciešamās izmaiņas, lai nodrošinātu Administratīvā sadarbības līguma ar OLAF izpildi.

Par pasākuma izpildi atbildīgā institūcija – AFCOS.

⁴ Informācija par TM sniegtā krāpšanas jēdziena analīzi iekļauta AFCOS informatīvajā ziņojumā par veiktais krāpšanas apkarošanas pasākumiem un konstatētajiem neatbilstoši veiktais izdevumiem Eiropas Savienības politiku instrumentu ietvaros 2016.gadā un noziņota MK.

⁵ 2017. gada 8. jūnija likums "Grozījumi Kriminālikumā".

⁶ AFCOS padomes sēžu protokoli pieejami FM ministrijas mājaslapā

http://www.fm.gov.lv/lv/sadalas/es_un_es_budzets/es_finansu_interesu_aizsardziba/afcos_padome/

⁷ Periodā no 02.01.2017. līdz 30.03.2017. apmeklētajām OLAF un Eiropas Komisijas (turpmāk – EK) sanāksmēm un darba grupām paziņots 2017.gada 12.aprīļa AFCOS Padomes sēdē (AFCOS Padomes sēdes protokola 6. pt.). Savukārt, par periodā no 01.04.2017. līdz 26.10.2017. apmeklētajām sanāksmēm, paziņots 2017.gada 1.novembra AFCOS Padomes sēdē (AFCOS Padomes sēdes protokola 2. pt.). Pēdējā AFCOS Padomes sēdē tika sniegtā informācija arī par plānotajām sanāksmēm 2017.gada nogalē.

Pasākuma izpildes termiņš – 31.12.2018. (ar precizitāti līdz pusgadam).

Ņemot vērā apsvērumus, kas aprakstīti A.2.1. nodaļā, 2018.gada AFCOS padomes pirmajā sēdē tiks lemts par uzdevuma aktualitāti, mērķi un izpildes termiņiem.

Izpildes statuss: Pasākums Nr. 3 – iekļauts AFCOS 2018.gada darba plānā⁸.

A.2. RĪCĪBAS VIRZIENS- IEKŠĒJĀ UN ĀRĒJĀ KOORDINĒŠANA

A.2.1. Pasākums Nr.1 - *Administratīvās sadarbības līguma (turpmāk - ACA⁹) ar Eiropas biroju krāpšanas apkarošanai sagatavošana un noslēgšana.*

Par pasākuma izpildi atbildīgā institūcija –AFCOS.

Pasākuma izpildes termiņš – 31.12.2017. (ar precizitāti līdz pusgadam).

ACA izstrādei tika izveidota darba grupa¹⁰, kas sastāvēja no sešu dažādu institūciju pārstāvjiem¹¹. AFCOS nodrošināja darba grupas koordinēšanu un informācijas apkopošanu, kā arī ACA projekta izstrādi.

Darba grupas ietvaros tika rīkotas piecas starpinstitucionālas sanāksmes, lai (1) pārrunātu ar ACA izstrādi saistītus jautājumus, (2) identificētu jomas, kuras nepieciešams ietvert ACA, kā arī pārrunātu izstrādātā ACA projekta redakciju un (3) vienotos par nepieciešamajiem uzlabojumiem.

Septiņu mēnešu laikā tika panākta vienošanās starp visām iesaistītajām iestādēm un sagatavots ACA projekts, kas **2017.gada 3.novembrī nosūtīts izskatīšanai OLAF** (pavadraksta Nr. 14-13/7736). Bija plānots ACA parakstīt starp FM, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju (turpmāk – KNAB), Generālprokuratūru (turpmāk – GP), Valsts policiju (turpmāk – VP), Valsts ieņēmumu dienestu (turpmāk – VID) un OLAF.

2018.gada 12.janvārī saņemta Eiropas Komisijas Budžeta un cilvēkresursu komisāra Gunther H.Oettinger atbilde¹², ar kuru sniegtā informācija par to, ka OLAF ir mainījis politiku un tā vairs **neparedz ACA slēgšanu ar esošām dalībvalstīm.** FM ministrei adresētajā vēstulē izteikts piedāvājums tikties ar OLAF politikas plānošanas direktorāta vadītāju Margarete Hofmann, OLAF un Latvijas institūciju sadarbības stiprināšanas nolūkā.

Piedāvājums par tikšanos tika pieņemts un 2018. gada 19. martā tika rīkota sanāksme, kurā piedalījās pārstāvji no OLAF un 11 AFCOS padomē ietilpstām kompetentām iestādēm. Sanāksmes laikā OLAF pārstāvji sniedza ūsu prezentāciju par OLAF funkcijām un kompetencēm, kā arī skaidrojumu par atteikumu ACA parakstīšanā un OLAF politikas maiņu. Tika skaidrota Regulas 883/2013 tiešā piemērojamību, kā pamats atbalsta nodrošināšanai OLAF izmeklētājiem un norādīts uz nepieciešamību grozīt nacionālos normatīvos aktus, ja pastāv kādi ierobežojumi atbalsta nodrošināšanai OLAF. Kā arī norādīja uz OLAF izmeklētāju pozitīvajām atsauksmēm par līdzšinējo sadarbību ar Latviju. Vērsa uzmanību uz nepieciešamību stiprināt savstarpējo sadarbību un uzticēšanos, lai varētu efektīvi nodrošināt vienotu ES finanšu interešu aizsardzību.

Latvijas nacionālās institūcijas izmantoja iespēju un sniedza ūsu ieskatu Latvijas nacionālajā normatīvajā regulējumā un tajā ietvertajos ierobežojumos atbalsta nodrošināšanai OLAF, kā arī uzdeva jautājumus un diskutēja par dažādām tēmām saistībā ar ES finanšu

⁸ AFCOS Padomes 01.11.2017. gada sēdes protokola 3. pt.

⁹ Saīsinājums no angļu valodā lietotā oficiālā saīsinājuma – *Administrative cooperation arrangement*.

¹⁰ Finanšu ministrijas 28.03.2017. rīkojums Nr.133; FM 26.04.2017., rīkojums Nr.181 un 11.10.2017. rīkojums Nr.431.

¹¹ Darba grupā piedalījās pārstāvji no FM, KNAB, VP, VID, ZM, GP

¹² Atbilde Nr.KG/cw ares (2017)s_6651836, sagatavota 2018.gada 4.janvāra

interesu aizsardzību un savstarpējās sadarbības stiprināšanu.

Izpildes statuss: Pasākums Nr. 1 – izpildes procesā. ACA projekts ir izstrādāts un saskaņots nacionālā līmenī. Pēc ACA projekta iesniegšanas OLAF saņemts atteikums parakstīt dokumentu OLAF mainītās politikas dēļ. Par pasākuma Nr.1 izpildes turpmāko gaitu tiks lemts AFCOS padomes sēdē pēc tikšanās ar OLAF Politikas plānošanas direktorāta vadītāju.

A.2.2. Pasākums Nr.2- Komunikācijas un informācijas apmaiņas stiprināšana starp visām kompetentajām institūcijām.

Par pasākuma izpildi atbildīgā institūcija – AFCOS.

Pasākuma izpildes termiņš – 31.12.2017. (ar precizitāti līdz pusgadam).

AFCOS komunikatoru tīkla ietvaros tika sniegtā informācija par datubāzēm ES fondu administrēšanas jomā, kas varētu būt noderīgas izmeklēšanas iestāžu darbam. Vislielākā interese tika izrādīta par 2007. – 2013. perioda Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadības informācijas sistēmu (turpmāk – VIS) un 2004. – 2020. perioda Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēmu (turpmāk - KPVIS).

Organizētas divas sanāksmes 2017.gada februārī ar ES fondu vadībā un uzraudzībā iesaistīto iestāžu un tiesībsargājošo iestāžu ekspertiem. Centrālās finanšu un līgumu aģentūras (turpmāk – CFLA) un FM Vadošās iestādes (turpmāk – FM VI) pārstāvji sniedza informāciju izmeklēšanas iestāžu pārstāvjiem par VIS un KPVIS sistēmu darbību un pieejamo informāciju. Pēc tikšanās tika **iniciēta VIS un KPVIS sistēmu lietošanas tiesību piešķiršana vairākiem izmeklēšanas iestāžu pārstāvjiem**, tādā veidā veicinot krāpšanas apkarošanu ES finansētajos projektos.

Saskaņā ar 21.09.2017. apstiprināto FM procedūru «Valsts ieņēmumu dienesta Datu noliktavas sistēmas lietošana Finanšu ministrijā un Centrālā finanšu un līgumu aģentūrā». atsevišķiem CFLA un FM darbiniekiem tika piešķirtas lietošanas tiesības VID datubāzē, lai efektīvāk varētu veikt pārbaudes ES finansēto projektu ietvaros.

2017.gada 1.novembra AFCOS padomes sēdē tika prezentēts EK uzturētais risku novērtēšanas rīks ARACHNE, iepazīstinot visus AFCOS padomes locekļus un atbildīgās kontaktpersonas ar ARACHNE rīkā pieejamo informāciju un izmantošanas iespējām. AFCOS padome tika informēta, ka šobrīd EK politika paredz, ka minētais rīks pieejams ES fondu administrējošo iestāžu ikdienas darba vajadzībām, savukārt, izmeklēšanas iestādēm lietošanas tiesības ir ierobežotas.

Turklāt ARACHNE rīka izmantošana ES fondu risku vadībai ir iekļauta kopējā kontroles un vadības sistēmā, lai atvieglotu vadošās iestādes iespēju identificēt, novērst un noteikt riskantākos projektus, finansējuma saņēmējus, līgumus un līgumslēdzējus, kā arī ļautu identificēt projektus vai darījumus ar krāpšanas, interesu konflikta vai neatbilstību riska pazīmēm.

IZPILDES STATUSS: Pasākums Nr. 2 – izpildīts. Izpildes statuss apstiprināts AFCOS padomes 2017.gada 1.novembra sēdē¹³. Papildus minētajam nolemts, ja kādai no iestādēm ir nepieciešamas papildus piekļuvēs tiesības, minētā informācija nosūtāma AFCOS, kas uzsāks pārrunas ar attiecīgās datu bāzes pārvaldītāju.

¹³ AFCOS padomes 01.11.2017. padomes sēdes protokola 2.3. p.t

A.3. RĪCĪBAS VIRZIENS- PREVENTĪVIE PASĀKUMI KRĀPŠANAS NOVĒRŠANAI

A.3.1. Pasākums Nr.1 - Komunikācija par preventīviem pasākumiem ar sabiedrību par krāpšanas apkarošanas jautājumiem saskaņā ar vispārējām komunikatoru tīkla (OAFCN) noteiktajām iniciatīvām.

Par pasākuma izpildi atbildīgā institūcija –AFCOS.

Pasākuma izpildes termiņš – katru gadu līdz 30.jūnijam par plāniem un līdz 31.janvārim par iepriekšējā gadā paveikto (ar precizitāti līdz pusgadam).

Atbilstoši iecerētajam plānam 2017.gadā, kad izveidots vienots AFCOS Latvija kompetento iestāžu komunikatoru tīkls (turpmāk – AAFCN), uzsākts darbs pie vienotu iniciatīvu īstenošanas un organizētas vairākas klātienes tikšanās. AAFCN ietvaros tiek veidotas kopīgas preses relīzes un, lai paspilgtinātu ziņu, tiek veidoti komunikāciju kalendāri, kad iestāžu pārstāvji savā starpā skaņo ziņu plūsmu publiskajā telpā par attiecīgo tematu. Kā arī tiek izvietota informācija iestāžu oficiālajās lapās – logo, *baneri*, apraksti u.c. būtiska informācija par kopīgi paveikto, tai skaitā, informācija tiek akcentēta semināros un publiskos pasākumos.

2017.gada prioritāte – vienota pretkrāpšanas sociāli informatīva kampaņa. Apvienojoties vairāk nekā 20 iestādēm, **2017.gada 29.martā tika uzsākta ilgtermiņa kampaņa**, lai sabiedrībā veicinātu “nulles” toleranci pret krāpšanos un tās dažādām izpausmēm. Izveidota **pretkrāpšanas kustību #Atkrāpies!**, kas paplašināja iesaistīto valsts pārvaldes un nevalstiskā sektora organizāciju skaitu līdz 35 iestādēm un apvienoja sabiedrībā zināmas personas un uzņēmējus, aicinot iestāties par vienotām vērtībām. Attieksme pausta gan uzvelkot īpašos kampaņas t-kreklus, gan līmējot tematiskās uzlīmes, gan komunicējot sociālajos kontos. Kampaņa sasniedza augstus rādītājus attiecībā uz sasniegto auditoriju. Pretkrāpšanas kustības **#Atkrāpies! fokuss 2017.gadā - viltotās un kontrabandas preces**, bet tā paša gada rudenī uzsvars tika likts uz komunikācijas pasākumiem par ziņošanas kultūras veicināšanu Latvijā un uz Trauksmes cēlēju aizsardzības izstādes atbalstīšanu, kas ir “Sabiedrības par atklātību- Delna” virzīta iniciatīva.

Pēc īstenotiem pasākumiem 2017.gada 1.novembra AFCOS padome lēma, ka vienotā kampaņa ir jāturpina. Ir uzsākts darbs pie 2018.gada pretkrāpšanas kustības **#Atkrāpies!** centrālās ideja attīstības un pasākumu plāna izstrādes, kas iežīmēs tēmu – **darba kultūra un tiks fokusēta uz auditoriju vecumā no 16 līdz 24 gadiem**.

Papildus jau 2018.gada 26.janvārī stāsts par kampaņu kā Latvijas labās prakses piemēru tika prezentēts OAFCN organizētajā starptautiskajā seminārā un **sanēma ļoti augstu novērtējumu no dalībvalstu un EK pārstāvjiem**. Sanāksmes laikā tika pārrunāta iespēja **sadarbībā ar OAFCN šo iniciatīvu pārnest arī uz citām dalībvalstīm**. Par šī pasākuma attīstību pēc plašākas informācijas saņemšanas būs jālej AFCOS padomē.

Izpildes statuss: Pasākums Nr.1 – izpildīts atbilstoši 2017.gadā plānotajam un AFCOS padomes 2017.gada 1.novembra sēdē lēma¹⁴ par iniciatīvas turpināšanu 2018.gadā.

A.3.2. Pasākums Nr.2 - Vienotas izpratnes veidošana ES finanšu interešu aizsardzībai/krāpšanas apkarošanai un kapacitātes stiprināšanai.

Par pasākuma izpildi atbildīgā institūcija –AFCOS.

Pasākuma izpildes termiņš – Pastāvīgi.

AFCOS aptaujas veidā apzināja AFCOS tīklā iesaistīto iestāžu apmācības vajadzības,

¹⁴ AFCOS padomes 01.11.2017. sēdes protokola 2.4.pt.

lai apgūtu specializētas zināšanas un prasmes krāpšanas atklāšanā un izmeklēšanā, atpazītu aizdomīgus gadījumus un sniegtu informāciju par tiem, kā arī noskaidroja pieredzes apmaiņas iespējas. Pēc šīs informācijas apkopošanas AFCOS apzināja arī speciālistu un pasniedzēju dalības iespējas un to pieejamību. Izrietoši tika sagatavots “Apmācību plāns” - indikatīvs dokuments ar apkoptu informāciju par dažādām apmācību iespējām.

Zemāk apkopoti 2017.gadā paveiktie pasākumi vienotas izpratnes veicināšanai ES finanšu interešu aizsardzības un krāpšanas apkarošanas jautājumos, kā arī institūciju kapacitātes stiprināšanai:

1. 09.02.2017. tika rīkots CFLA un AFCOS seminārs – diskusija ar KNAB, GP VP pārstāvjiem, kura laikā tika sniepta informācija par ES fondu sistēmu - plānošanu, sadarbību, vadību, uzraudzību; ES fondu projektu ieviešanu; ES fondu administrēšanās iesaistīto iestāžu lomu un uzdevumiem (skatīt arī A2.2. sadaļu).

2. CFLA organizēja informatīvo semināru “Labā prakse ES fondu projektu īstenošanā”, kas norisinājās Rīgā, Kuldīgā, Rēzeknē, Cēsīs un Jelgavā, kopā izglītojot 348 dalībniekus.

3. Konkurences padome, Iepirkumu uzraudzības birojs un KNAB organizēja kopīgus reģionālos seminārus- Bauskā, Liepājā, Daugavpilī, Jelgavā, kopā izglītojot 204 dalībniekus par (1) karteļu pazīmēm jeb riskiem publiskajos iepirkumos (2) konkurences tiesībām godīgai uzņēmējdarbībai; (3) godīgas konkurences aspektiem publisko iepirkumu procedūrās; (4) korupcijas izpausmes formām un riskiem publisko iepirkumu procedūrās.

4. No 2017.gada 4.aprīļa līdz 7.aprīlim tika organizēta dalība Eiropas Komisijas atbalstītajā pieredzes apmaiņas *TAIEX Peer-2-Peer* mācību vizītē Bulgārijā, Sofijā. Piedaloties diviem AFCOS pārstāvjiem, VP Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes ekspertam un Ģenerālprokuratūras prokuroram. Notika aktīvas diskusijas un klāties pieredzes un labākās prakses pārņemšanas tikšanās ar Bulgārijas AFCOS, Prokuratūru un Iekšlietu sistēmas pārstāvjiem.

5. AFCOS realizētā HERCULE III projekta ietvaros 2017.gadā tika organizētas divas konferences un viena pieredzes apmaiņas vizīte:

5.1. No 2017. gada 31.maija līdz 2.jūnijam norisinājās trīs dienu starptautiska konference – seminārs “*Tools for combating fraud and implementation of the National Anti-Fraud Strategy*” (*Preventīvi rīki krāpšanas apkarošanai un nacionālās stratēģijas ieviešanai*). Šajā starptautiskajā konferencē - seminārā piedalījās kopā 99 dalībnieki no Latvijas, Lietuvas, Igaunijas, Bulgārijas, Horvātijas, Maltas, kā arī pārstāvji no Eiropas Revīzijas palātas un OLAF. No Latvijas piedalījās vairāk nekā 20 dažādu valsts iestāžu pārstāvji, kā arī pārstāvji no Liepājas domes, Rīgas pilsētas un Ventspils pilsētas domes, “Sabiedrība par atklātību – Delna”, “Ernst & Young Baltic” un Valsts kontroles. Minētās konferences - semināra ietvaros tika apskatīti dažādi jautājumi, kas saistīti ar krāpšanas apkarošu ES finansētajos projektos, sniedzot papildus zināšanas konferences dalībniekiem, kā arī sniedzot ieskatu citu dalībvalstu praksē šajā jomā.

5.2. No 2017.gada 21.septembra līdz 22.septembrim norisinājās divu dienu starptautiska konference - seminārs “*Methods of criminal investigation relating to fraud, corruption and other offences affecting the EU financial interests*” (*Kriminālās izmeklēšanas metodes, kas saistītas ar krāpšanu, korupciju un citiem pārkāpumiem, kas skar vienotās ES finanšu intereses*). Šajā konferencē - seminārā piedalījās kopā 66 dalībnieki no Latvijas, Lietuvas, Igaunijas, Bulgārijas, Horvātijas, Maltas, kā arī pārstāvis no OLAF. No Latvijas piedalījās vairāk nekā 8 dažādu valsts iestāžu pārstāvji, kā arī pārstāvji no Administratīvās rajona tiesas un Rīgas pilsētas domes. Minētās konferences - semināra ietvaros tika apskatīti dažādi jautājumi, kas

saistīti ar krāpšanas apkarošu ES finansētajos projektos, lielāko uzsvaru liekot uz kriminālprocesā izmantotajām metodēm šāda rakstura noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanā un pieredzes apmaiņu starp dažādu dalībvalstu izmeklēšanas iestādēm konkrētu gadījumu izmeklēšanā.

- 5.3. No 2017.gada 27.novembra līdz 1.decembrim Horvātijā, Zagrebā norisinājās pieredzes apmaiņas vizīte starp Horvātijas AFCOS sistēmā iesaistītajām iestādēm un Latvijas kompetentajām iestādēm izmeklēšanas jomā ar mērķi aizsargāt ES finanšu intereses. Latvijas delegācija sastāvēja no diviem AFCOS pārstāvjiem, viena KNAB un viena VID Muitas pārvaldes pārstāvja. Pieredzes apmaiņas vizītes galvenais mērķis bija iepazīt Horvātijas AFCOS sistēmu, tajā iesaistīto iestāžu sadarbību gan nacionālā līmenī, gan sadarbību ar OLAF, dalīties ar pieredzi un labās prakses piemēriem, kā arī sniegt prezentācijas par Latvijas AFCOS, VID un KNAB struktūrām un aktivitātēm un stiprināt kontaktus starp Latvijas un Horvātijas iestādēm ES finanšu interešu aizsardzības jomā.

6. Šī paša projekta ietvaros 2018.gadā plānotas vēl divas aktivitātes - viena pieredzes apmaiņas vizīte un viens starptautisks seminārs, par kuru tiks ziņots MK 2019.gadā.

7. 2017.gada 1.novembra AFCOS Padomes sēdes dalībniekiem tika sniepta informācija par Valsts administrācijas skolas (turpmāk - VAS) projekta “*Valsts pārvaldes cilvēkresursu profesionālā pilnveide korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomā*” ietvaros īstenotajiem mācību un saistītajiem pasākumiem (piem., diskusijām), t.sk. krāpšanas (kā ēnu ekonomikas elementa) novēršanas un apkarošanas jomā. Tika sniegts priekšlikums turpmāk izmantot VAS kapacitāti un sadarboties mācību vajadzību turpmākā identificēšanā un mācību organizēšanā.

Izpildes statuss: Pasākums Nr. 2 – tiek pildīts atbilstoši AFCOS darbības stratēģijā un pasākumā plānā paredzētajam. 2017.gada 1.novembra AFCOS Padomes sēdē tika noteikts¹⁵ turpināt darbu pie Mācību plāna izpildes, kā arī integrēt tajā VAS projekta “*Valsts pārvaldes cilvēkresursu profesionālā pilnveide korupcijas novēršanas un ēnu ekonomikas mazināšanas jomā*” ietvaros piedāvātās attiecīgo mācību iespējas.

A.3.3. Pasākums Nr.3 - Noskaidrot sabiedrības izpratni un informētības līmeni, kā arī iespējamo krāpšanas līmeni Latvijā, lai noteiktu turpmākos rīcības virzienus krāpšanas prevencijai.

Par pasākuma izpildi atbildīgā institūcija –AFCOS.

Pasākuma izpildes termiņš – 31.12.2018.

Ik gadu Finanšu ministrija īsteno sabiedriskās domas pētījumu par **iedzīvotāju informētību un izpratni par Eiropas Savienības fondiem**¹⁶. 2017.gada pētījuma rezultāti norāda, ka:

1. 25% sabiedrības uzskata, ka **stingrāk un efektīvāk būtu jāsoda krāpšana ES fondu jomā**, tomēr salīdzinājumā ar 2016.gadu, šī tendence ir kritusies par 3% punktiem, bet pieaugusi attiecībā pret 2015.gada rezultātu, kas bija 22%.
2. **Domājot par ES fondu godprātīgu līdzekļu izmantošanu** iedzīvotāji **vismazāk uzticas valsts pārvaldei** (37%). Salīdzinājumā - pašvaldībām (51%) un

¹⁵ AFCOS padomes 01.11.2017. sēdes protokola 2.5 pt.

¹⁶ Ar SIA “Latvijas Fakti” pētījuma rezultātiem ir iespējams iepazīties :

http://www.esfondi.lv/upload/Petijumi_un_izvertejumi/iedzivotaju-informetiba-un-izpratne-par-eiropas-savienibas-fondiem-2017.gada.pdf

- uzņēmējdarbības videi (46%) iedzīvotāji uzticas vairāk. Arī salīdzinājumā ar 2016.gadu šis rādītājs ir krites un 2016.gadā veidoja 40%.
3. 97% sabiedrības nav bijuši nedz liecinieki, nedz paši bijuši iesaistīti ES fondu nelikumīgā izmantošanā, savukārt tie **3%, kam nācies saskarties ar nelikumībām, par šo nav ziņojuši**, jo attiecīgi 1/5 daļa no tiem nav zinājusi par šādu iespēju, bet vairāk nekā puse respondentu nezināja tieši kur ziņot.

Papildus, lai sekmīgi īstenotu AFCOS sociāli informatīvo kampaņu, tika veikts sabiedriskās domas pētījums par iedzīvotāju attieksmi pret negodīgu rīcību¹⁷:

1. Sabiedrības attieksme pret kopējo ne godprātības līmeni Latvijā 2017.gadā sastādīja 66%. Atkārtoti pēc kampaņas īstenošanas 2018. gadā veiktajā pētījumā šis rādītājs samazinājās par 7%, kas ir pozitīvs iznākums.
2. 81% sabiedrības uzskata, ka negodprātīga rīcība ir būtiska problēma, īpaši, kas attiecas uz kontrabandas un viltotām precēm. Izdalot kā lielākās problēmas, kuras pārsniedza 25% būtiskuma slieksni - akcizētās preces (cigaretes (51%), alkoholiskie dzērieni (50%), degviela (28%)), tai skaitā arī tādas preces kā apgērbs un apavi (30%) un pārtika (26%).
3. 55% sabiedrības ir nācies saskarties ar negodīgu rīcību pēdējo 3 gadu laikā. Jāatzīmē, ka daļa sabiedrības izvēlas neziņot par dažādiem pārkāpumiem un par būtiskākiem argumentiem kalpo uzskati, ka (1) par šādu gadījumu novēršanu ir jārūpējas tiesībsargājošām iestādēm (33%), (2) neviens tik un tā netiks sodīts par to (30%), saskarsme ar iestādēm pašam rada nepatikšanas (26%), nevēlēšanās citiem sagādāt problēmas (25%) un informācijas trūkums par to, kur ir iespējams ziņot (23%).
4. Pētījums atainoja, ka vispieņemamākie pārkāpumi, par kuriem var neziņot, ir gadījumi, kad par pirkumu vai pakalpojumu netiek izsniegs čeks, salīdzinot ar 10 citiem dažādiem pārkāpumu veidiem. Kā arī sabiedrība ir iecietīgāka par neziņošanu gadījumos, ja notiek nelegāla akcizēto preču tirdzniecība un tiek nodarbināti darbinieki, neievērojot Darba likuma prasības.

Būtiskākie secinājumi par vienotu, t.sk., ES fondu finanšu interešu aizsardzību, balstoties uz abiem veiktajiem pētījuma rezultātiem, liek secināt, ka:

1. Nepieciešams veicināt valsts pārvaldes kopējā godprātības tēla veidošanu un jāmazina kopējā uztvere par negodprātības līmeni.
2. Jāveicina kontrabandas un viltoto preču apkarošana, skaidrojot dažādos riskus, kuriem iedzīvotāji tiek pakļauti, ja izvēlas šādas preces. Būtiski uzsvērt veselību, jo 48% respondentu apdraudējumu veselībai uzskata par galveno iemeslu, kas attur viņus no viltotu un kontrabandas preču iegādes.
3. Sabiedrībai ir nepieciešams skaidrot un veicināt ziņošanas kultūras attīstību, veicinot kopējā tēla spodrināšanu par atbildīgu valsts iedzīvotāju. Vienlaikus būtiski ir apsvērt aspektu par vienas centrālas platformas izveidi un starpinstitucionālu vienošanos, ka tiek saņemti visi pieteikumi vienā vietā, kur tālāk tiek apstrādāti un sadalītie pēc piederības, ņemot vērā ļoti daudzos ziņošanas kanālus, kas iedzīvotājos rada sajukumu un var kalpot par iemeslu, kāpēc par negodprātībām netiek ziņots.
4. Jāskaidro sabiedrībai nodokļu nomaksas nozīmi un darba aizsardzības, sociālo un darba drošības būtiskumu, projicējot to uz individuāla piemēra un veicinot izpratni un kopsakarības.
5. ņemot vērā, ka viena ceturtā daļa sabiedrības (25%) par pamatojumu tam, kāpēc neiegādājas viltotas un kontrabandas preces, definē, ka šādā veidā nevēlas atbalstīt noziedzību, ir iespējams secināt, ka nozīmīga sabiedrības daļa ir gatava pozitīviem vēstījumiem un valstī pastāv pilsoniskā atbildība, tāpēc jāturpina darbs pie vienotas

¹⁷ Ar SIA "SKDS" pētījuma rezultātiem iespējams iepazīties: <http://atkrapijes.lv/wp-content/uploads/auptauja.pdf>

idejas par kopēju cīņu ar krāpnieciskām darbībām un jāturpina tādu vērtību spodrināšana kā sabiedrības vienotība un atbildība.

Secinājumi, kas izdarīti no pētījuma rezultātiem tika izmantoti pretkrāpšanas kustības #Atkrāpies! kampaņas vēstījumos, lai mainītu sabiedrības attieksmi pret krāpšanu. Kā arī turpmāk tiks izmantoti kampaņas veidošanā, lai pievērstu uzmanību šobrīd aktuālākajiem tematiem krāpšanas apkarošanas jomā.

Izpildes statuss: Pasākums Nr. 3 – tiek pildīts atbilstoši AFCOS darbības stratēģijā un pasākumā plānā paredzētajam. Pieejamo resursu ietvaros jāturpina veikt neatkarīgus pētījumus un analizēt publiski pieejamu informāciju par saistītiem pētījumiem, lai noskaidrotu tendences un līdz ar to AFCOS un citu pretkrāpšanas pasākumu rezultātus.

B DALĀ

BŪTISKĀKIE PLĀNOTIE PĀSĀKUMI 2018. GADĀ

2.tabula: Būtiskākie plānotie pasākumi 2018. gadā

Nr. p.k.	Plānotā darbība	Apraksts par plānotajām darbībām
1.	<u>Hercule III projekta ieviešana</u>	<p>No 2018. gada 22.-26. janvārim norisināsies pieredzes apmaiņas vizīte Briselē un Antverpenē, Belģijā. Pieredzes apmaiņas vizītē piedalīsies 11 pārstāvji no Latvijas dažādām institūcijām- AFCOS, KNAB, VP, VID, TM, GP, Konkurences Padomes (turpmāk- KP), kas tikās ar pārstāvjiem no OLAF, Belģijas federālās policijas, Antverpenes muitas struktūras, Belģijas AFCOS un Finansiālās izlūkošanas vienības (FIU). Vizītes laikā iesaistītās personas dalījās ar zināšanām un pieredze ES finanšu interešu aizsardzības jomā.</p> <p>No 2018. gada 22.-23. februārim norisināsies trešais HERCULE III projekta ietvaros īstenotais seminārs “<i>Raising of awareness as an effective tool to prevent fraud and corruption</i>”. Seminārā piedalīsies vairāku valstu pārstāvji, kā arī Latvijas pārstāvji gan no izmeklēšanas iestādēm, gan valsts iestādēm, gan medijiem. Semināra laikā plānots diskutēt par šobrīd aktuālām tēmām, tai skaitā, par to vai ir iespējama sadarbība starp medijiem un izmeklēšanas iestādēm, kā arī to vai šāda sadarbība varētu palīdzēt noziedzīgu nodarījumu apkarošanā.</p>
2.	<u>Pretkrāpšanas sociāli informatīvā kampanja #ATKRĀPIES</u>	<p>2017.gadā ir uzsākta Pretkrāpšanas kustību #Atkrāpies!. Nemot vērā pētījumu rezultātā izdarītos secinājumus 2017. gada kampaņas centrālā tēma bija viltoto un kontrabandas preču apkarošana, savukārt 2018.gadā tiks akcentēta darba kultūras tēma. Kampaņas turpmākais plāns paredz integrētus pasākumus arī 2018. gadā un to turpināt arī 2019. gadā. Tiks realizēti kopēji pasākumi un publicēta informācija, pēc līdzības un turpinot 2017.gadā iesākto. Plānots aktualizēt arī mājaslapas saturu un darbu ar pētījumiem</p>
3.	<u>Vienošanās ar OLAF par Administratīvo sadarbību</u>	<p>Atsaucoties uz saņemto atbildi saistībā ar ACA, respektīvi, OLAF politiku neslēgt jaunas ACA ar dalībvalstīm, 2018. gada martā plānota tikšanās starp Latvijas institūciju, kas bija plānojušas parakstīt ACA (VID, VP, KNAB, GP, FM AFCOS) un OLAF Plānošanas direktorāta vadītāju, lai pārrunātu ar ACA saistītos jautājumus.</p>
4.	<u>Dokumentu platformas izveide un izmantošana AFCOS ikdienas sazinā ar komunikatoru tīklā iesaistītajam personām</u>	<p>Nemot vērā lielo informāciju apjomu, kas tiek sūtīts AFCOS komunikatoru tīklā iesaistītajām personām, tika nolemts izstrādāt dokumentu platformu, kas paredzēta informācijas apmaiņai starp iesaistītajām personām. 2018.gadā plānots sākt izmantot dokumentu platformu ikdienas darbā.</p>
5.	<u>AFCOS Nolikuma¹⁸ grozījumi</u>	<p>2018.gada laikā plānots veikt grozījumus AFCOS Nolikumā, aktualizējot tajā iekļauto informāciju.</p>
6.	<u>Normatīvo aktu, veicamo funkciju un atbildīgo personu apzināšana, lai noteiktu nepieciešamās izmainas ACA izpildes nodrošināšanai.</u>	<p>Pēc tikšanās ar OLAF plānošanas direktorāta vadītāju, nākamajā AFCOS Padomes sēdē tiks lemts par normatīvo aktu analīzes nepieciešamību, mērķi un termiņiem.</p>

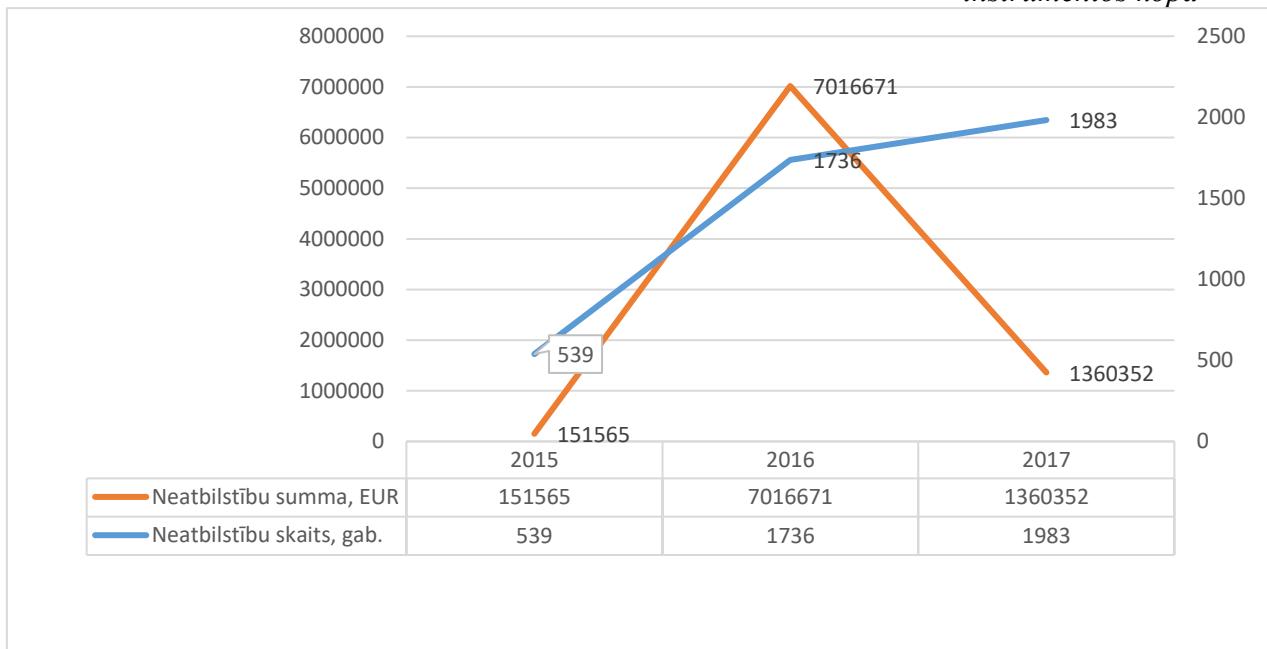
¹⁸ 2014. gada 16.decembra Ministru kabineta noteikumi Nr.769 “ Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības koordinācijas padomes nolikums”

C DAĻA
INFORMATĪVS PĀRSKATS UN STATISTIKAS DATI
par konstatētajām neatbilstībām ES finanšu instrumentu ietvaros

C.1. Neatbilstību tendences sadalījumā pa ES finanšu instrumentiem 2017.gadā

2017. gadā 2014.-2020. plānošanas perioda ES fondu izlietojumā konstatētas 1 983 neatbilstības par kopējo summu 1 360 351,99 EUR, līdz ar to, salīdzinot ar kopējiem attiecināmiem izdevumiem¹⁹, kopējais 2017.gadā konstatēto neatbilstību summas īpatsvars veido 0,15 %.

3. tabula “Neatbilstību skaits 2014.-2020. plānošanas periodā visos ES finanšu instrumentos kopā”

Atbilstoši 3.tabulā sniegtajai informācijai, lielais kāpums neatbilstību apjomā 2016. gadā ir skaidrojams ar EK audita konstatēto sistēmisko pārkāpumu iepirkumos būvniecības jomā 2007.-2013. plānošanas periodā noslēgtiem līgumiem KF un ERAF ietvaros, kam bija arī sistēmiska ietekme uz līgumiem, kas bija jau noslēgti 2014.-2020.plānošanas perioda ietvaros.

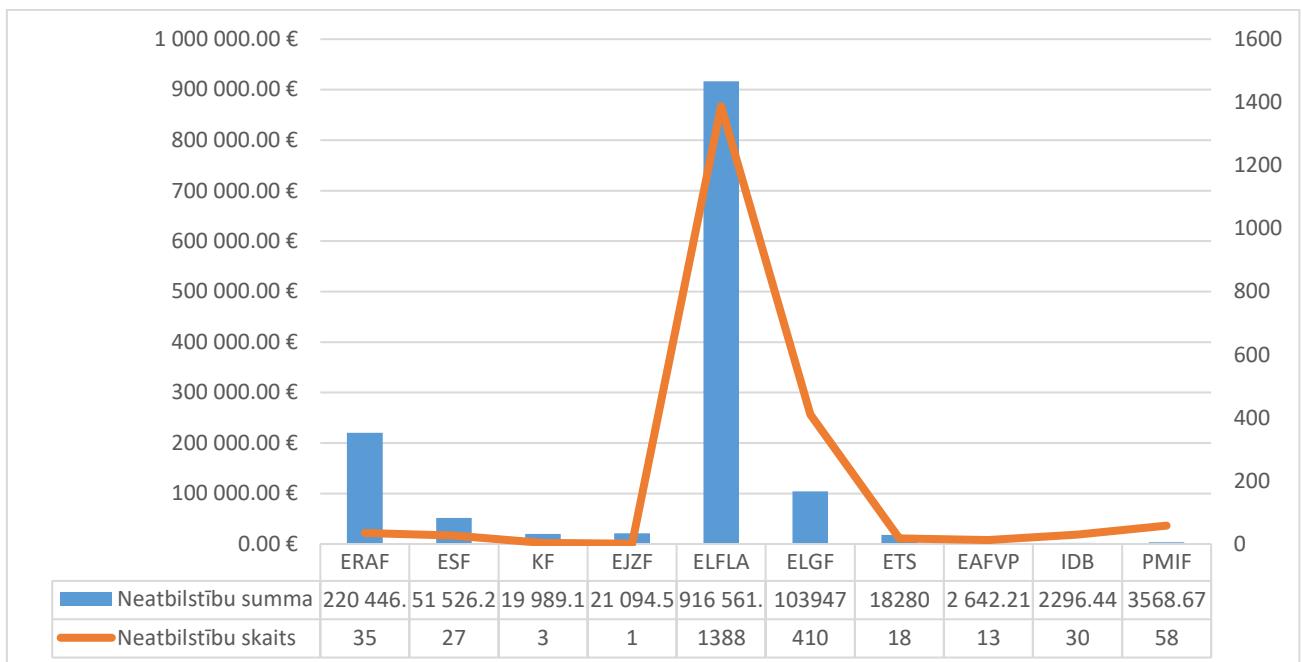
Izvērtējot neatbilstības sadalījumā pa ES finanšu instrumentiem (skatīt 4.tabulu), konstatējams, ka 2017.gadā visvairāk neatbilstību, salīdzinot pret kopējo neatbilstību summu, 2017. gadā tika atklātas ELFLA (67,38 %) ietvaros, kam seko neatbilstības ERAF (16,21 %) ietvaros un ELGF (7,64%) ietvaros. Savukārt, 2016. gadā vislielākais neatbilstību apjoms tika konstatēts KF (63%) ietvaros, kam seko neatbilstības ELFLA (22.72%) un ERAF (13%). ELFLA izteikti lielākais neatbilstību skaits, kā arī ELGF ietvaros konstatētais neatbilstību skaits ir skaidrojams ar šo fondu specifiku, proti, lielākā daļa no neatbilstībām ir atklātas platību maksājumu atbalsta pasākumu ietvaros, kā arī jāņem vērā tas, ka šajos fondos ir arī ļoti liels iesniegto pieteikumu/projekta iesniegumu un atbalsta saņēmēju skaits. Tāpēc, salīdzinot neatbilstību konstatēšanas tendences gadu griezumā, redzams, ka lauksaimniecības fondos (ELFLA un ELGF) tās ir pastāvīgas - neatbilstību gadījumu skaits ap 1700 gadā un vidējais

¹⁹ Attiecināmie izdevumi jeb izmaksātais finansējums atbalsta saņēmējiem.

vienas neatbilstības apjoms ir ļoti zems (detalizētu informāciju skatīt. B.1.4.sadaļā).

Papildus tam, jāmin arī fakts, ka ELFLA īstenošana tika uzsākta agrāk, nekā, piemēram, Kohēzijas un ERAF īstenošana.

4. tabula “Neatbilstību skaits 2014.-2020. plānošanas periodā pa ES finanšu instrumentu veidiem”

C.1.1. Iekšējās drošības fonds (IDF) (2014.-2020.plānošanas periods)

Iekšējās drošības fonda projektu izdevumu kontrole tika uzsākta tikai 2017.gadā, tādēļ tendences attiecībā pret iepriekšējo gadu nav izvērtējamas. 2017. gadā tika konstatētas 30 neatbilstības, par kopējo summu 2 296,44 EUR. 2017.gada laikā tika atgūti neatbilstoši izmaksātie izdevumi EUR 1 573,78 apmērā.

Visas neatbilstības ir konstatētas Atbildīgās iestādes (Iekšlietu ministrijas) administratīvo pārbaužu ietvaros, galvenokārt tās ir - nepareizi atalgojuma aprēķini, nepamatota samaksa par virsstundām, kā arī normatīvo aktu prasību neievērošana.

Lai samazinātu neatbilstību skaitu publiskajos iepirkumos, vismaz 80% iepirkumu tika veiktas pirmspārbaudes. Neatbilstību riska mazināšanai atbildīgā iestāde sniedz skaidrojumus gan individuāli, gan organizējot seminārus par izmaksu attiecināmības nosacījumiem.

C.1.2. Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds (PMIF) (2014.-2020.plānošanas periods)

Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda ietvaros 2017.gadā ieviešanā bija 20 projekti (2016.gadā - 9), līdz ar to arī neatbilstību skaits un summa ir pieaugusi, taču to īpatsvars attiecībā pret kopējo attiecināmo izdevumu summu ir nebūtisks. 55 neatbilstību gadījumi tika konstatēti Atbildīgās iestādes (Iekšlietu ministrija) un Deleģētās iestādes (Kultūras ministrija) administratīvo pārbaužu ietvaros, vienā gadījumā pārbaudē projekta īstenošanas vietā un vienā gadījumā to konstatēja Revīzijas iestāde.

Lielākoties neatbilstības tika konstatētas atalgojuma aprēķinā, neatbilstoši sagatavotos attaisnojuma dokumentos, publicitātes prasību neievērošanā, nekorektā līgumu izpildē, kļūdaini veiktos maksājumos no projekta konta, kā arī projektam neatbilstošu izdevumu veikšanā.

75% iepirkumu tika veiktas pirmspārbaudes, samazinot risku par iespējamām finanšu korekcijām pēc izdevumu rašanās. Turpmāku neatbilstību riska mazināšanai Atbildīgā iestāde un Deleģētā iestāde sniedz skaidrojumus gan individuāli, gan organizējot seminārus par izmaksu attiecināmības nosacījumiem.

C.1.3. Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds (EJZF) (2014.-2020.plānošanas periods)

EJZF ietvaros 2017. gadā tika konstatēta viena neatbilstība par kopējo summu EUR 21 094,50.

2014.-2020.gada plānošanas periodā ES fondu ieviešana turpinās un arvien vairāk tiek īstenoti arī investīciju veida projekti. Izvērtējot EJZF īstenošanas progresu, secināts, ka EJZF ietvaros – uzņemtas saistības par 44% un izmaksāts finansējums 11,2%.

Savukārt kopējais neatbilstoši veikto izdevumu apjoms no izmaksātā finansējuma atbalsta saņēmējiem sastāda EJZF ietvaros sastāda 0.17%, kas ir ievērojami zem 2% kļūdas būtiskuma sliekšņa.

C.1.4. Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds (ELGF) (2014.-2020.plānošanas periods)

2017. gadā ELFLA ietvaros tika konstatētas 1388 neatbilstības par kopējo summu EUR 916 561,26, savukārt, ELGF – 410 neatbilstības, par kopējo summu EUR 103 946,86.

ELGF un ELFLA ietvaros atklātās neatbilstības pamatā ir platību maksājumu atbalsta pasākumu ietvaros - neatbilstības/pārkāpumi pamatā saistīti ar platību pārdeklarāciju, savstarpējo atbilstību nosacījumu pārkāpumiem un atbalsta pretendenta pieļautajām kļūdām.

Tāpat svarīgi ir ņemt vērā to, ka šajos fondos ir arī ļoti liels iesniegto pieteikumu/projekta iesniegumu un atbalsta saņēmēju skaits (ELGF ietvaros aptuveni 60 tūkst. atbalsta saņēmēju ik gadus un ELFLA ietvaros jau 22 tūkst.). Tādējādi salīdzinājumā ar citiem ES fondiem tieši ELFLA un ELGF ietvaros šo konstatēto neatbilstību skaits ikgadēji ir samērā lielāks.

ELFLA ietvaros uzņemtas saistības jau par 78% un izmaksāts finansējums atbalsta saņēmējiem 36% no pieejamā finansējuma.

Izvērtējot informāciju par 2017.gadu, secināms, ka vidējais vienas neatbilstības apjoms ELFLA ietvaros veido EUR 660 eiro un ELGF - EUR 254. Savukārt kopējais neatbilstoši veikto izdevumu apjoms no izmaksātā finansējuma atbalsta saņēmējiem sastāda ELFLA ietvaros 0.34%, ELGF ietvaros 0.04%, kas ir ievērojami zem 2% kļūdas būtiskuma sliekšņa.

Faktiski atgūtais finansējums jau veido: ELFLA ietvaros - 89% un ELGF ietvaros - 72%. ELFLA un ELGF gadījumā neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanas īpatsvars ir tik augsts, jo neatbilstības ir pamatā konstatētas platību maksājumu atbalsta pasākumu ietvaros un šajos gadījumos ir lielākas iespējas šos neatbilstoši veiktos izdevumus ieturēt no turpmākajiem maksājumiem, kā arī vienas neatbilstības apjoms ir samērā mazs.

2017.gadā tika konstatēts viens gadījums ar aizdomām par krāpšanos ELFLA projektā, par minēto ir uzsākts kriminālprocess, kā arī paziņots OLAF.

C.1.5. Eiropas teritoriālās sadarbības (ETS) programmas (2014.-2020.plānošanas periods)

2014.-2020.gada plānošanas periodā Latvijas finansējuma saņēmēji piedalās projektos, kas tiek finansēti no astoņām dažādām ETS programmām. VARAM kā Finanšu kontroles institūcija 2017.gadā Latvijas finansējuma saņēmēju projektos ir konstatējusi 18 neatbilstoši veikto izdevumu gadījumus par kopējo summu 18 280,00 euro. Visos konstatētajos gadījumos attiecīgas ETS programmas finansējums par neatbilstoši veiktajiem izdevumiem ir atgūts.

Pārsvarā neatbilstoši veiktie izdevumi tika konstatēti publisko iepirkumu procedūru pārkāpumu rezultātā, kā arī neuzmanības klūdu dēļ, kad tie tika iekļauti progresu ziņojumos. Secināms, ka neatbilstoši veikto izdevumu gadījumu skaits pakāpeniski pieaug plānošanas perioda ietvaros, kas skaidrojams ar to, ka palielinās pabeigto projektu un īpaši attīstīto infrastruktūras objektu skaits.

Vienlaikus, lai savlaicīgi novērstu pārkāpumus finansējuma saņēmēju rīkotajās iepirkumu procedūrās, pirms iepirkumu līgumu noslēgšanas, Latvijas finansējuma saņēmējiem ETS programmās 2014.-2020.gada plānošanas periodā VARAM kā Finanšu kontroles institūcija turpmāk ne tikai nodrošinās projekta ietvaros piemēroto procedūru atbilstības pārbaudi un pārbaudi attiecībā uz veikto izmaksu uzskaiti un atbilstību projekta aktivitātēm, bet arī veiks projekta ietvaros plānoto iepirkumu izlases veida pārbaudes attiecībā uz iepirkuma dokumentāciju pēc iepirkuma izsludināšanas un iepirkuma procedūras norises pirms līguma noslēgšanas.

2017.gadā VARAM kā Finanšu kontroles institūcija informēja Latvijas finansējuma saņēmējus par ETS programmu, ES un Latvijas normatīvo aktu prasībām projektu izmaksu attiecināmībai 9 semināros, kā arī izsniedza 32 atzinumus par iepirkumu dokumentācijas pārbaudi un/vai iepirkumu norises pārbaudi.

2017.gadā ETS programmu projektos netika konstatēti krāpšanas/aizdomas par krāpšanas gadījumiem.

Turklāt *Interreg* Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas 2014. - 2020.gadam, kurā VARAM pilda Vadošās un Revīzijas iestāžu funkcijas, vadības un kontroles sistēmā tika ieviesti atsevišķi uzlabojumi - projektu īstenošanā un uzraudzībā ir izveidota elektroniskā tiešsaistes uzraudzības sistēma (*eMS*), kas tiek izmantota projektu iesniegumu saņemšanai, finansējuma saņēmēju pārskatu iesniegšanai, izmaksu apstiprināšanai, komunikācijai un projekta ietvaros veikto izdevumu pamatojošo dokumentu iesniegšanai. Tāpat projektu ieviesējiem tiek nodrošināts regulārs konsultatīvs atbalsts, gan sniedzot ikdienas konsultācijas, gan organizējot apmācības par projektu īstenošanas un uzraudzības jautājumiem, kā arī tematiskas apmācības jomās, kur nepieciešams stiprināt finansējuma saņēmēju kompetenci, piemēram, par publiskā iepirkuma jautājumiem. 2017.gadā tika organizēti 13 semināri finansējuma saņēmējiem no Latvijas un Lietuvas.

2014.-2020.gada plānošanas periodā VARAM pilda arī Nacionālā kontroles kontaktpunkta funkcijas (darbojas no 2017.gad 10.aprīļa), kas centralizēti pārbaudīs Latvijas finansējuma saņēmēju uzdevumus projektos, kas tieks finansēti no divām pārrobežu sadarbības programmām Eiropas Kaimiņattiecību instrumenta ietvaros – Latvija-Krievija (kurā VARAM pilda arī Vadošās un Revīzijas iestāžu funkcijas) un Latvija-Lietuva-Baltkrievija. Finansēšanas līgumi par attiecīgo programmu finansējuma piešķiršanu ar Latvijas finansējuma saņēmējiem tieks noslēgti 2018.gadā. Lai mazinātu neatbilstību risku, finansējuma saņēmējiem 2018.gadā tieks rīkoti gan informatīvi semināri, gan arī nodrošinātas konsultācijas par projektu īstenošanas jautājumiem sadarbībā ar partneriem no kaimiņvalstīm.

C.1.6. Eiropas atbalsta fonds vistrūcīgākajām personām (EAFVP) (2014.-2020.plānošanas periods)

Pārskata periodā konstatēti 13 neatbilstību gadījumi par kopējo summu *2 642.21 euro* (EAFVP – *2 245.86 euro*), no kuriem *1 365.61 euro* (EAFVP – *1 160.75 euro*) jeb 52% atgūti no kārtējiem maksājuma pieprasījumiem vai norakstīti izdevumos atbilstoši regulas nosacījumiem. Par pārējiem neatbilstību gadījumiem notiek atgūšanas process.

Vērtējot pārskata perioda informāciju par EAFVP īstenošanā atklātajām neatbilstībām pret datiem par 2016. gadu (konstatēti 10 neatbilstību gadījumi, t.sk. 60% gadījumu bojāti vai nozaudēti komplekti, pārtikas komplektiem beidzies derīguma termiņš), vērojams neatbilstību skaita palielinājums par trīs gadījumiem. Pārskata periodā lielāko daļu neatbilstību (60%) veido atšķirības starp normatīvajā regulējumā noteikto izdalāmo pārtikas apmēru un gala saņēmējam izdalīto. Samazinājies neatbilstību gadījumu skaits attiecībā uz bojātiem vai nozaudētiem komplektiem (20% no kopējo gadījumu skaita).

C.1.7. Eiropas Sociālais fonds (ESF), Eiropas reģionālās attīstības fonds (ERAF) un Kohēzijas fonds (KF) (2014.-2020.plānošanas periods)

2017. gadā konstatētas 35 neatbilstības ERAF finansētos projektos par kopējo summu EUR 220 446,74, 27 neatbilstības ESF finansētos projektos par kopējo summu EUR 51 526,21 un 3 neatbilstības KF finansētos projektos par kopējo summu EUR 19 989,10.

Analītiskā informācija par pārskata perioda neatbilstībām tiek iekļauta regulāro Finanšu ministrijas 2017.gada informatīvo pusgada ziņojumu par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu²⁰ 7.sadalā, minētā informācija pieejama ES fondu mājaslapā – <http://www.esfondi.lv/zinojumi-Ministru-kabinetam>.

Papildus augstākminētajam, norādām, ka 2017. gadā tika konstatēts viens gadījums ar aizdomām par krāpšanos ESF ietvaros. Par to ir paziņots gan Valsts policijai, kas ir uzsākusi kriminālprocesu, gan OLAF.

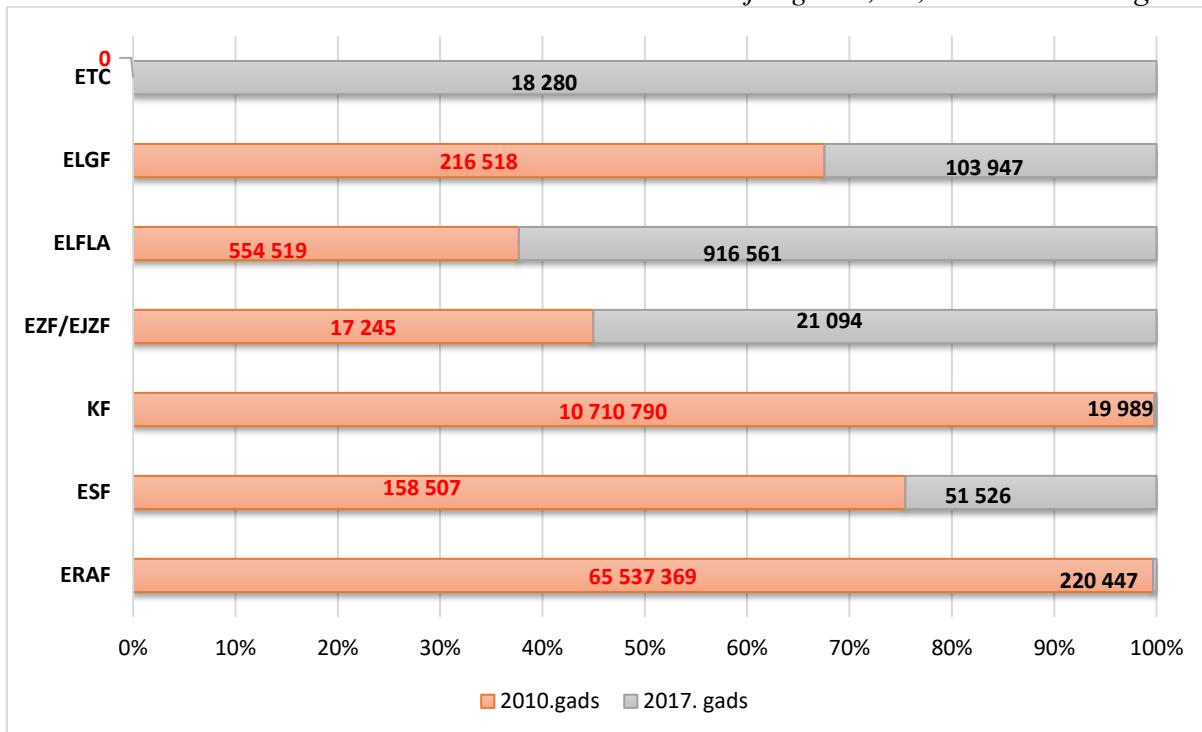
C.2. Neatbilstību tendences 2014.-2020. plānošanas periodā 2017.gadā (ceturtais plānošanas perioda gads) salīdzinājumā ar 2007.-2013. plānošanas perioda tendencēm 2010. gadā (ceturtais plānošanas perioda gads)

Administrēšanas un uzraudzības efektivitātes salīdzināšanas nolūkos tika sagatavota informācija par iepriekšējā plānošanas perioda (2007. – 2013. gads) 4 ieviešanas gadu.

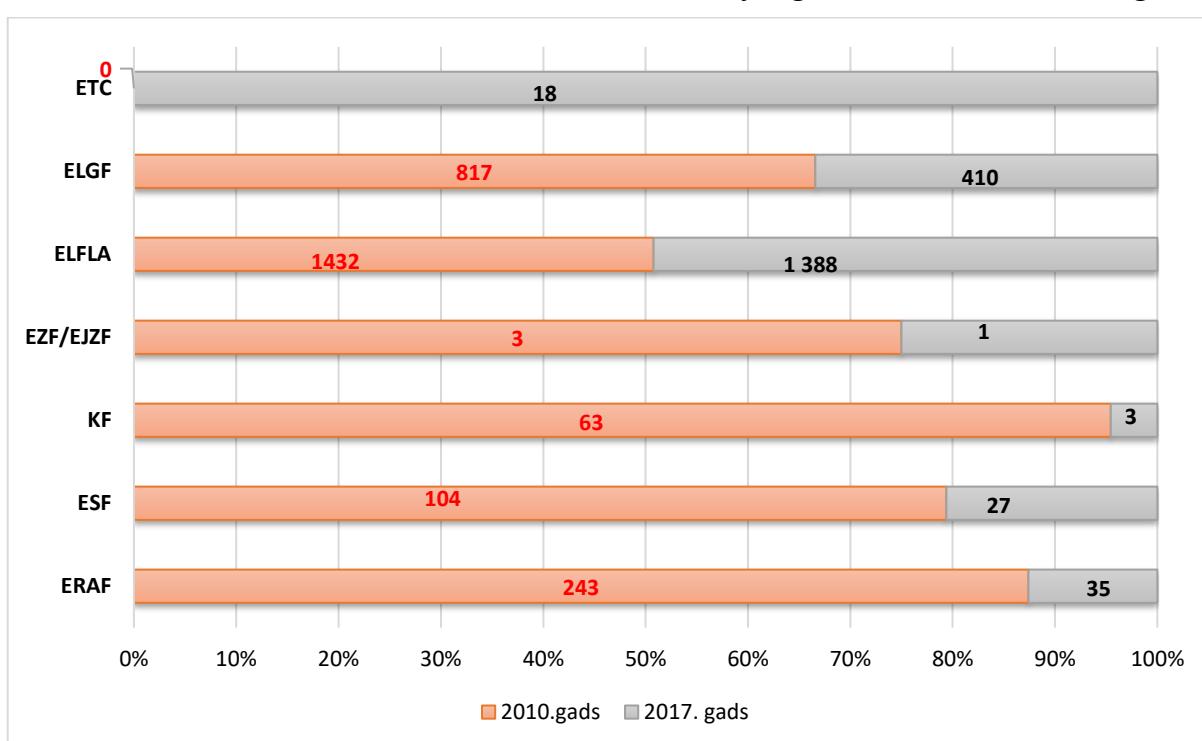
Zemāk tabulās Nr.5 un Nr.6 ir sniegts salīdzinājums starp 2017. un 2010. gadu ERAF, ESF, KF, EJZF/EZF, ELFLA, ELGF, ETC neatbilstību summām.

²⁰ ES fondu tīmekļa vietnē – <http://www.esfondi.lv/zinojumi-Ministru-kabinetam> pieejams [Informatīvais ziņojums par investīciju progresu uz 2017.gada 30.jūniju](http://www.esfondi.lv/zinojums-par-investiciju-progresu-uz-2017-gada-30.juniju), savukārt informatīvais ziņojums par investīciju progresu uz 2017.gada 31.decembri tiks publicēts š.g. februāra beigās/marta sākumā, tāpēc ātrākai informācijas apritei ziņojuma projekta 7.sadalā “Projektos konstatētie neatbilstoši veiktie izdevumi” nosūtīta elektroniski kā atsevišķs dokuments uz e-pasta adresi afcos@fm.gov.lv

5.tabula "Neatbilstību summas EUR 2007.-2013 un 2014.-2020. plānošanas periodu ceturtajos gados, t.i., 2010. un 2017. gadā"

6. tabula "Neatbilstību skaits gab. 2007.-2013 un 2014.-2020. plānošanas periodu ceturtajos gados, t.i., 2010. un 2017. gadā"

Izņemot ETC (Eiropas teritoriālā sadarbība) finansētos projektus, pārējiem neatbilstību skaits un summas 2014. – 2020. gadu plānošanas periodā ir būtiski mazāka, nekā 2010. gadā (kas ir analogiski - ceturtais 2007. -2013. gadu plānošanas perioda ieviešanas gads). To varētu

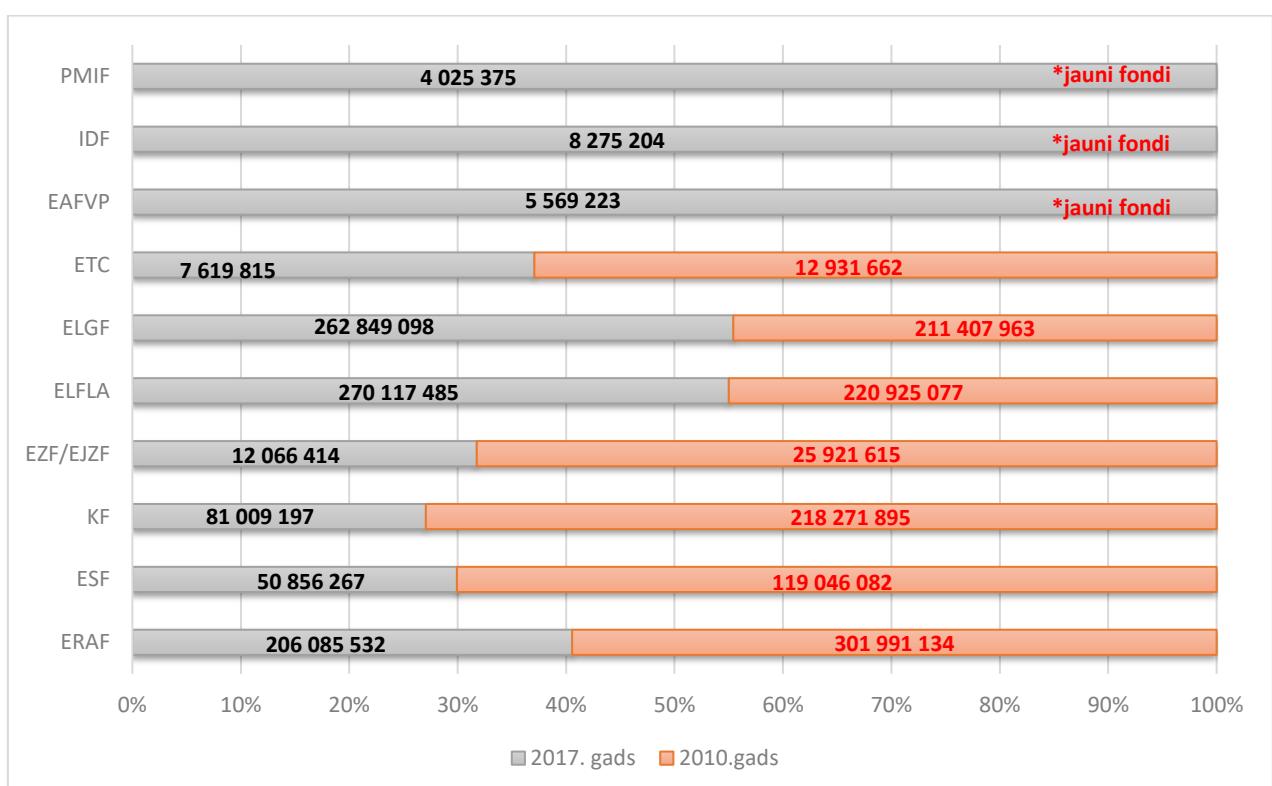
skaidrot ar būtiskiem uzlabojumiem vadības un kontroles sistēmā, skaidrojumiem likumu piemērošanā un citiem preventīvajiem pasākumiem.

ELFLA un EJZF 2014.-2020. plānošanas periodā ir konstatēta lielāka neatbilstību summa nekā 2007.- 2013. plānošanas periodā, kas ir saistīts ar individuāla rakstura gadījumiem. EJZG gadījumā 2017.gadā konstatēts viens gadījums ar summu 21 000,00 EUR, taču 2010.gadā 3 gadījumi par kopējo summu 17 000,00 EUR.

ELFLA gadījumā 2017.gadā konstatēti 1388 neatbilstību gadījumi ar summu 916 561,00 EUR, bet 2010.gadā - 1 432 neatbilstību ar kopējo summu 554 519,00 EUR. 2017.gadā šo neatbilstību gadījumu skaits ir mazāks, taču summu ziņā ir pretējā tendence, jo 2017.gadā tika konstatētas vairākas summas ziņā lielas neatbilstības. Nav novērojamas izteiktas izmaiņas no ikgadējām tendencēm (lielākā daļa neatbilstību konstatētas platību maksājumu ietvaros un rašanās cēloņi ir atbilstoši iepriekšējos gados minētajiem). Šīm izmaiņām ir atsevišķu gadījumu raksturs.

Būtiski ir ķemt vērā arī faktu, ka 2014. – 2020. gadu plānošanas periodā ir bijuši lēnāki finansējuma apguves tempi (skatīt 7.tabulu).

7. tabula “Kopējo attiecināmo izdevumu summa 2007.-2013 un 2014.-2020. plānošanas periodu ceturtajos gados, t.i., 2010. un 2017. gadā”

D DALĀ

INFORMATĪVS PĀRSKATS UN STATISTIKAS DATI

par 2017.gadā saņemtajiem iesniegumiem par iespējamām krāpnieciskām un citām nelikumīgām darbībām ES finanšu instrumentu ietvaros

D.1. Izmeklēšanas iestādēs saņemto iesniegumu statistika

2017.gadā tiesībsargājošās iestādēs tika saņemti 11 iesniegumi par iespējamām krāpnieciskām un citām nelikumīgām darbībām ES finanšu instrumentu ietvaros un viens kriminālprocess uzsākts pēc izmeklēšanas iestādes pašu iniciatīvas:

- KNAB – 4 iesniegumi;
- ENAP – 6 iesniegumi un vienā gadījumā kriminālprocess uzsākts pēc pašu iniciatīvas;
- GP- 1 iesniegums.

No četriem KNAB saņemtajiem iesniegumiem vienā gadījumā informāciju sniedza AFCOS, vienā- privātpersona un divos gadījumos informācijas sniedzējs ir anonīms. Trīs gadījumos nav uzsāktas administratīvais process, jo pārbaudes rezultātā KNAB nekonstatēja faktus, kas liecinātu par amatpersonu atrašanos interešu konflikta situāciju vai valsts amatpersonām noteikto ierobežojumu neievērošanu. Savukārt, vienā gadījumā vēl turpinās resoriskā pārbaude.

No sešiem ENAP saņemtajiem iesniegumiem, trīs gadījumos informāciju sniedza ES fondu administrējošām iestādes, vienā gadījumā AFCOS, vienā gadījumā informācija tika saņemta no ģenerālprokuratūras un vienā- no biedrības, turklāt vienā gadījumā kriminālprocess uzsākts pēc pašu iniciatīvas. Kopā 2017. gadā ENAP ierosināti pieci kriminālprocesi saistībā ar pārkāpumiem ES finanšu instrumentu ietvaros un norit divas resoriskās pārbaudes.

Prokuratūrā 2017. gadā saņemts viens OLAF ģenerāldirektora iesniegums, kuram pievienots OLAF gala ziņojums ar rekomendācijām. Pēc daļēja tulkojuma saņemšanas minētais iesniegums pārsūtīts Valsts policijas priekšniekam. Šobrīd iesniegums un tam pievienotais OLAF gala ziņojums tiek izvērtēts resoriskās pārbaudes ietvaros ENAP, kurai uzdots par pārbaudes rezultātiem ziņot prokuratūrai.

Nemot vērā to, ka šajā ziņojumā ir iekļauta informācija tikai par atklātajiem krāpšanas vai aizdomu par krāpšanu gadījumiem, bet nav iespējams izvērtēt informāciju, cik liels ir patiesais krāpšanas gadījumu skaits, ieskaitot neatklāto krāpšanu, AFCOS stratēģija paredz turpināt komunikāciju ar sabiedrību, lai iegūtu plašāku redzējumu par patieso krāpšanas līmeni. Tas palīdzēs izvēlēties efektīvākās metodes cīņai ar krāpšanu, kā arī panākt lielāku iedzīvotāju neiecietību, vēlams – “nulles” toleranci.

D.2. Sadarbība ar OLAF krāpšanas izmeklēšanas jautājumos

2017.gadā AFCOS tika **saņemts un izvērtēts viens informācijas pieprasījums no OLAF** – saistībā ar iespējamām koruptīvām darbībām ES fondu projekta realizēšanā. Nemot vērā to, ka KNAB jau bija uzsācis resorisko pārbaudi saistībā ar OLAF pieprasījumā minētajiem apstākļiem, atbildi sniedza KNAB bez AFCOS starpniecības.

Vienā gadījumā bija nepieciešams OLAF atbalsts Latvijas izmeklēšanas iestādei, ar mērķi iegūt pierādījumus no citās dalībvalstīs reģistrētiem uzņēmumiem. Lūgums tika nosūtīts OLAF, pamatojoties uz kuru OLAF uzsāka izmeklēšanas lietu ar mērķi atbalstīt Latvijas izmeklēšanas iestādi. Minētās lietas ietvaros OLAF izmeklētāji apmeklēja Latvijas iestādes. Sanāksmu laikā tika pārrunāti gan OLAF, gan Latvijas institūcijas interesējošie jautājumi.

OLAF izmeklēšanas lieta šobrīd ir aktīva un izmeklētāji plāno pārbaudes uz vietas citā dalībvalstī, lai iegūtu Latvijā ierosinātā kriminālprocesa ietvaros nepieciešamo informāciju.

Pielikumā: Pārskats par konstatētajām neatbilstībām no 2017.gada 1.janvāra līdz 2017.gada 31.decembrim par 2014.-2020. gada plānošanas periodu, kā arī informācija salīdzināšanai par 2007.-2013.plānošanas perioda 4.gadu, t.i., 2010.gadu.

Finanšu ministre

D. Reizniece-Ozola

I.Dolgais
Tel.:67083821
inese.dolgais@fm.gov.lv

PIELIKUMS INFORMATĪVĀJAM ZINOVĀM

	Neatbilstību apjoms no 2017.gada 1.janvāra līdz 2017.gada 31.decembrim par 2014.-2020.gada plānošanas periodu										Kopā	Saīstījumam 2007.-2013.gada plānošanas periodā <u>2010. gads</u> (4. plānošanas perioda gads)						
	ES struktūrfondi un Kohēzijas fonds 2014.-2020.gada plānošanas periods			Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds (EJZF)	Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA)	Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonds (ELGF)	ES struktūrālo un investīciju fondu mērķis "Eiropas teritoriāla sadarbība" (ETC)	Eiropas atbalsta fonda vistrūcīgakāja ī personām (EAFVP)	Iekšējās drošības fonds (2014.-2020.)	Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonds (2014.-2020.)		Eiropas Savienības struktūrfondu 3.mērķa "Eiropas teritoriāla sadarbība"	ERAF	ESF	KF	EZF	ELFLA	ELGF
	ERAF	ESF	KF															
Kopējie attiecināmie izdevumi (EUR)	206 085 531.51	50 856 266.65	81 009 196.78	12 066 414.37	270 117 485.00	262 849 098.00	7 619 815.00	5569223.00	8 275 203.50	4 025 374.71	908 473 608.52	12 931 662.20	301 991 134.09	119 046 082.29	218 271 895.21	25 921 615	220 925 077	211 407 963
Neatbilstību skaits (gab)	35	27	3	1	1388	410	18	13	30	58	1 983	0	243	104	63	3	1 432	817
Neatbilstību summa (EUR)	220 446.74	51 526.21	19 989.10	21 094.50	916 561.26	103 946.86	18 280.00	2642.21	2 296.44	3 568.67	1 360 351.99	0	65 537 369.07	158 507.29	10 710 790.20	17 245	554 519	216 518
Atgūtie neatbilstoši izmaksaties izdevumi (EUR)	220 443.14	51 526.21	19 898.10	0.00	819 894.42	75 456.07	18 280.00	1365.61	1 573.78	2 531.39	1 210 968.72	0	2 878 207.02	82 284.79	334 701.43	15 474	442 711	152 295
Neatbilstību summas īpasvars pret kopējo attiecināmo izdevumu summu %	0.11%	0.10%	0.02%	0.17%	0.34%	0.04%	0.24%	0.05%	0.03%	0.09%	0.15%	0.00%	21.70%	0.13%	4.91%	0.07%	0.25%	0.10%

Finanšu ministre

D. Reizniece-Ozola

I.Dolgais

Tel.: 67083821, inese.dolgais@fm.gov.lv